

UDKAST

Notat

Om overdragelse af Det Danske Klasselotteri A/S til Danske Spil A/S

- Valg af overdragelsesmodel, overordnede regulatoriske rammer og statsstøtteretlig vurdering

1. BAGGRUND OG OPDRAG

Regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance er enige om at arbejde videre med en sammenlægning af Danske Spil A/S og Det Danske Klasselotteri A/S til ét statsligt spilleselskab.

Finansministeriet har bedt os om at redegøre for, hvilke overordnede overdragelsesmodeller der er mest oplagte at anvende til brug for overdragelse af Det Danske Klasselotteri A/S ("Klasselotteriet") til Danske Spil A/S ("Danske Spil"), hvor det samtidig sikres, at Klasselotteriet opretholdes som et selvstændigt helejet datterselskab under Danske Spil, samt hvorvidt overdragelsen giver anledning til lovændringer og/eller statsstøtteretlige problemstillinger. Vores vurderinger følger i afsnit 4 (overdragelsesmodeller), afsnit 5 (lovændringer) og afsnit 6 (statsstøtteren).

Endelig bemærkes det, at vi på baggrund af drøftelser med Skatteministeriet vurderer, at ingen af de to overdragelsesmodeller beskrevet i afsnit 4 nedenfor indebærer nye restriktioner af den fri bevægelighed, idet der i forbindelse med overdragelsen ikke sker en udvidelse af den eksisterende tilladelsesordning eller ændringer i Danske Spils og Klasselotteriets eksisterende enerettigheder (monopoler). De eventuelle hidtidige restriktioner af den fri bevægelighed som følge af de to selskabers monopoler har været drøftet mellem Skatteministeriet og Kommissionen, og Kommissionen har på den baggrund accepteret de eksisterende rammer. I overensstemmelse med hidtidig praksis er det aftalt, at Skatteministeriet uformelt orienterer Kommissionen om overdragelsen, når den endelige overdragelsesmodel er besluttet.

2. SAMMENFATTENDE VURDERING OG KONKLUSION

Overdragelsesmodeller

Vi anbefaler, at Klasselotteriet apportindskydes i Danske Spil mod udstedelse af aktier i Danske Spil (model 1). Model 1 har den fordel, at der gøres endeligt op med de værdier, der indgår i Danske Spil (værdien af Klasselotteriet) ved selve overdragelsen, hvilket ikke gør sig gældende ved valg af model 2. I

UDKAST

model 2 vil Danske Spil således skulle servicere (afdrage og forrente) et lån til staten med henblik på, at Staten vederlægges for værdien af Klasselotteriet.

Henset til at Danske Spil både er ejet af staten, Danmarks Idræts-Forbund ("DIF") og Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger ("DGI"), og at Danske Spil har udtrykt ønske om, at der på et senere tidspunkt gennemføres en fusion mellem Klasselotteriet og Danske Lotteri Spil A/S ("Danske Lotteri Spil"), anbefaler vi af klarhedshensyn og for at sikre en tilstrækkelig implementering hos Danske Spil, at der i vedtægterne sker en regulering, der sikrer, at Staten skal godkende, hvis Klasselotteriet skal fusionere med Danske Lotteri Spil.

Lovændringer

[Efter vores vurdering vil der være behov for at foretage enkelte ændringer i lov om spil (lbkg. nr. 1303 af 4. september 2020), således at disse ændringer træder i kraft senest på det tidspunkt, hvor overdragelsen skal gennemføres endeligt. Øvrige lovændringer er knyttet til udlodning af overskud og udbytte fra lotteri og kan efter vores vurdering gennemføres på et senere tidspunkt, dog således at ændringerne skal gennemføres senest i marts måned 2022, hvor der ifølge den nugældende § 28 i lov om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri (lov nr. 1532 af 19. december 2017) skal foretages udlodning af øvrigt overskud fra Danske Spil. Der henvises herved til, at dette overskud efter en overdragelse af Klasselotteriet og ændring af Klasselotteriets regnskabsår til kalenderåret vil indeholde overskud fra Klasselotteriet, hvilket skal reflekteres i lovgivningen.]

Statsstøtterne

Sammenfattende er det vores vurdering, at begge de to ovennævnte overdragelsesmodeller kan gennemføres, uden at de indebærer statsstøtte. For begge modeller forudsætter dette, at der ikke med transaktionen tilføres nye økonomiske fordele til (a) Danske Spil, (b) DIF og/eller DGI, eller (c) virksomheder, der modtager udlodninger fra Danske Spil eller Klasselotteriet. Disse forudsætninger er efter vores vurdering opfyldt med de to overdragelsesmodeller, og således som transaktionen planlægges struktureret.]

3. FAKTUM

Klasselotteriet ejes i dag 100 pct. af staten v/Finansministeriet, mens Danske Spil ejes 80 pct. af Finansministeriet og 20 pct. af to minoritetsaktionærer (DIF og DGI) med 10 pct. hver.

Sammenlægningen af Danske Spil og Klasselotteriet planlægges efter det oplyste at blive gennemført således, at Klasselotteriet placeres som et særskilt datterselskab under Danske Spil.

Ifølge det oplyste ønskes overdragelsen gennemført, uden at der skal ske en kontantvederlæggelse til staten for de aktier, der overdrages.

Nedenfor følger en kort redegørelse for de overordnede overdragelsesmodeller, der kan overvejes, og deres respektive karakteristika

4. OVERDRAGELSESMODELLER

4.1 Valg af overdragelsesmodel

I afsnit 4.1.1-4.1.2 følger en redegørelse for, hvilke overdragelsesmodeller der er mest oplagte at anvende i forbindelse med overdragelsen af Klasselotteriet til Danske Spil. Herefter følger i afsnit 4.1.3 enkelte generelle bemærkninger, der gør sig gældende, uanset om model 1 eller 2 vælges. Endelig følger i afsnit 4.1.4 vores anbefaling til valg af overdragelsesmodel.

4.1.1 *Model 1: Apportindskud af Klasselotteriet i Danske Spil mod udstedelse af aktier i Danske Spil*

Ved denne overdragelsesmodel gennemføres der et apportindskud af samtlige aktier i Klasselotteriet til Danske Spil mod udstedelse af nye aktier i Danske Spil til staten. Kapitalforhøjelsen gennemføres som en rettet kapitalemission, hvor det alene er staten, der får mulighed for at tegne aktier. Kapitalforhøjelsen vil således ikke ændre på de to minoritetsaktionærs nominelle ejerandele i Danske Spil, men der vil ske en procentuel udvanding af de to minoritetsaktionærer.

Der henvises til Kromann Reumerts notat af 10. september 2021 for en redegørelse for de dokumentations- og indholdsmæssige krav, der stilles til gennemførelsen af sammenlægningen, herunder at sammenlægningen skal godkendes på en generalforsamling i Danske Spil, idet der dog supplerende bemærkes følgende:

- **Generalforsamlingsbeslutning i Danske Spil**

Generalforsamlingsbeslutningen i Danske Spil om Statens tegning af yderligere aktier i Danske Spil kan gennemføres med tilslutning fra staten alene, forudsat at det ikke sker til en favørkurs for staten, idet der i henhold til selskabslovens § 106, stk. 1, herefter alene stilles krav om 2/3-flertal. De øvrige ejere (DIF og DGI) skal dog indkaldes til generalforsamlingen og har ret til at møde på generalforsamlingen i overensstemmelse med vedtægterne for Danske Spil, jf. herved vedtægternes § 7 og § 10.

Der vil efter vores vurdering ikke være behov for at foretage yderligere ændringer i vedtægterne for Danske Spil end den ændring i kapitalforholdene i vedtægternes § 3, som vil være en konsekvens af overdragelsen, jf. herved også afsnit 4.1.3 om formålsbestemmelsen i vedtægterne for Danske Spil.

- **Vurderingsberetning**

I forbindelse med apportindskuddet skal Danske Spils revisor (eller en anden vurderingsmand) udarbejde en erklæring om, at værdien af Klasselotteriet mindst svarer til de nye aktiers nominelle værdi med tillæg af en eventuel overkurs. Erklæringen skal udarbejdes i overensstemmelse med bestemmelserne i selskabslovens § 160, jf. §§ 36-37.

Minoritetsaktionærene (DIF og DGI) vil blive udvandet ved statens tegning af yderligere aktier i Danske Spil. Der er dog efter vores vurdering ikke behov for, at de yderligere aktier, som staten tegner i Danske Spil, modsvarer markedsværdien af Klasselotteriet, jf. herved også afsnit 6 (statsstøtte) nedenfor, da omfanget af den udvanding, der sker af minoritetsaktionærene, ikke har nogen reel betydning for DGI's og DIF's økonomiske rettigheder i Danske Spil.

Dette skyldes følgende tre forhold:

1. Det følger af § 2 i lov om Danske Spil A/S (lbkg. nr. 985 af 25. maj 2021) at aktionærene i Danske Spil i tilfælde af opløsning af Danske Spil alene har krav på indløsning af deres aktier til parikurs og til evt. at få udbetalt udbytte for det løbende regnskabsår. Det årlige udbytte er i § 2, stk. 3 fastsat til 6 % af aktiekapitalen. Hvis minoritetsaktionærene hver har en nominal aktiekapital på 50.000 kr. i Danske Spil, vil de således hver alene have krav på indløsning af aktierne til 50.000 kr. samt 6 % deraf svarende til 3.000 kr. for et helt år. DGI og DIF vil dermed som minoritetsaktionærer samlet set modtage op til 106.000 kr. ved opløsningen af Danske Spil. Dette gælder, uanset hvor mange yderligere aktier staten modtager i Danske Spil som følge af overdragelsen af Klasselotteriet.
2. Det er fastsat i lov om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri (lov nr. 1532 af 19. december 2017), hvorledes midler hidrørende fra Klasselotteriets udbud af klasselotteri, skal udloddes. Den løbende udlodning af disse midler er således ikke baseret på aktionærernes aktiekapital, jf. herved også § 4 i lov om Danske Spil.
3. Endelig fremgår det af lovens § 2, stk. 2, at indtægter fra salg af Danske Spils datterselskaber (f.eks. Klasselotteriet efter en overdragelse) tilfalder staten. Hverken Danske Spil eller DIF og DGI vil således opnå en fordel i forbindelse med Danske Spils eventuelt efterfølgende salg

af Klasselotteriet. Eftersom bestemmelsen ikke regulerer indtægter forbundet med en opløsning af Danske Spils datterselskaber, bør det imidlertid i vedtægterne sikres, at et datterselskab ikke kan opløses uden samtykke fra staten, jf. herved afsnit 4.2.1 nedenfor.

4.1.2 Model 2: Overdragelse af aktier i Klasselotteriet til Danske Spil på kredit

Ved denne overdragelsesmodel gennemføres der en overdragelse af samtlige aktier i Klasselotteriet til Danske Spil på kredit, og Danske Spil påtager sig således en gældsforpligtelse over for staten på et beløb svarende til købesummen, hvor købesummen kan fastsættes til den samme værdi i DKK, som ville følge af afsnit 4.1.1 (model 1) ovenfor, hvorefter der efter vores vurdering ikke er behov for, at Klasselotteriet værdiansættes til markedsværdi. Lånet kan ydes som et lån med eller uden afdrag.

Staten vil derved ikke opnå en up front kontantvederlæggelse for aktierne i Klasselotteriet, men vil i tillæg til tilgodehavendet modtage en løbende forrentning af købesummen, hvor renten fastsættes til en markedsrente. Renten vil typisk blive fastsat til en procentuel andel af det til enhver tid værende tilgodehavende. I takt med, at Danske Spil måtte betale afdrag på gælden, vil forrentningen opgjort i DKK således tilsvarende blive lavere.

Overdragelsen vil ikke ændre på nogen af de eksisterende aktionærers nominelle aktieposter i Danske Spil og vil således heller ikke give staten et større udbytte fra Danske Spil.

Beslutning om overdragelse af Klasselotteriet til Danske Spil på kredit kan gennemføres ved en bestyrelsesbeslutning eller en generalforsamlingsbeslutning i Danske Spil.

Dokumentationskrav

I forbindelse med overdragelse skal følgende dokumentation udarbejdes:

1. Beslutning i bestyrelsen i Danske Spil. Alternativt en indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling i Danske Spil og efterfølgende generalforsamlingsprotokollat.
2. Låneaftale mellem Danske Spil og staten.

Proces for gennemførelse af overdragelse

Selve overdragelsen af aktierne gennemføres som følger:

1. Beslutning
 - a. Bestyrelsesbeslutning.

Alternativt

- b. Generalforsamlingsbeslutning efter følgende proces
 - i. Indstilling fra bestyrelsen til generalforsamlingen
 - ii. Udsendelse af indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling i Danske Spil, inkl. offentliggørelse i Erhvervsstyrelsens IT-system
 - iii. Afholdelse af generalforsamling og generalforsamlingsbeslutning i Danske Spil
2. Opdatering af Klasselotteriets ejerbog, således at Danske Spil noteres som eneaktionær
3. Opdatering af legal ejer for Klasselotteriet, således at Danske Spil noteres som legal ejer
4. Generalforsamling i Klasselotteriet til vedtagelse af:
 - a. Ændring af bestyrelse (og eventuelt direktion) i Klasselotteriet samt anmeldelse heraf til Spillemyndigheden, jf. lov om spil § 28, stk. 1 (lbkg. nr. 1303 af 4. september 2020)
 - b. Omlægning af regnskabsår til kalenderåret
 - c. Valg af ny revisor.
 - d. Vedtagelse af nye vedtægter, herunder konsekvensændringer som følge af, at Klasselotteriet ikke længere er omfattet af reglerne for statslige aktieselskaber i selskabsloven
5. Indberetning af indtræden i sambeskatning med Danske Spil (varetages af Danske Spil eller revisor)
6. Indgåelse af relevante koncernaftaler på armslængdevilkår
7. Eventuel yderligere integration (samt opfølgning på due diligence observationer)

4.1.3 Yderligere bemærkninger generelt for model 1 og model 2

Nedenfor følger en række yderligere bemærkninger, der både gælder for model 1 og model 2:

- Vedtægter for Danske Spil

Danske Spils formål som angivet i vedtægternes § 2, hvorefter ”*Selskabets formål er at foranstalte lotterier, væddemål og øvrige spil samt anden virksomhed i forbindelse hermed. Selskabet kan udøve sin aktivitet enten direkte eller via datterselskaber*”, er efter vores vurdering dækkende for de nye aktiviteter, som Danske Spil indirekte vil udøve gennem Klasselotteriet som følge af overdragelsen.

Der henvises til afsnit 4.2 nedenfor for en vurdering af, om der er behov for yderligere vedtægtsændringer henset til ønsket om at opretholde Klasselotteriet med selvstændig identitet.

- Indgåelse af en overdragelsesaftale

Overdragelser af selskaber gennemføres sædvanligvis ved en overdragelsesaftale, der præciserer vilkårene for overdragelsen. Imidlertid vil overdragelsen i denne særlige situation kunne gennemføres uden indgåelse af en overdragelsesaftale, idet de dokumentations- og indholdsmæssige krav, der er beskrevet i afsnit 4.1.1 og 4.1.2 ovenfor samt for model 1's vedkommende i Kromann Reumerts notat af 10. september 2021, efter vores vurdering er tilstrækkelige. Desuden har Danske Spil/Kromann Reumert oplyst, at en indgåelse af en overdragelsesaftale i indeværende år (2021) kan have den for Danske Spil u hensigtsmæssige konsekvens, at Danske Spil skal udarbejde konsoliderede regnskaber med Klasselotteriet for år 2021, hvilket forventes at være en resourcekrævende og tidskrævende proces. Tilsvarende gælder, selvom man i en overdragelsesaftale måtte udskyde gennemførelsen til 2022.

- **Opretholdelse af Klasselotteriets tilladelse**

Spillemyndigheden har den 9. juni 2017 udstedt en tilladelse til Klasselotteriet til at udbyde klasselotteri i Danmark. Tilladelsen er meddelt tidsubestemt.

Det er *ikke* en forudsætning i tilladelsen, at Klasselotteriet er ejet direkte af staten. Klasselotteriets tilladelse vil således efter vores vurdering kunne opretholdes efter en overdragelse af det direkte ejerskab til Klasselotteriet fra staten til Danske Spil, forudsat at der ved gennemførelse af de i afsnit 5 anførte lovændringer, jf. bilag 1A og 1B, (som anført) indføres en overgangsbestemmelse i lov om spil (lbkg. nr. 1303 af 4. september 2020) svarende til den eksisterende § 71, hvorefter *"[t]illadelser til udbud og arrangering af spil udstedt før lovens ikrafttræden er fortsat gyldige efter lovens ikrafttræden"*.

Såfremt der skal ske udskiftning af medlemmer af bestyrelsen eller direktionen for Klasselotteriet som følge af overdragelsen, skal sådanne nye medlemmer dog opfylde betingelserne i lovens § 26, stk. 1, nr. 1-5, hvoraf det bl.a. følger, at medlemmerne ikke må have forfalden gæld til det offentlige, og anmeldes til Spillemyndigheden inden for 14 dage, jf. lovens § 28, stk. 1.

- **Forhold der skal være gennemført forud for overdragelsen**

Forud for gennemførelsen af en overdragelse bør følgende betingelser være på plads:

- der skal være foretaget lovændringer, der muliggør overdragelsen, jf. herved nærmere afsnit 4 nedenfor, og
- Folketingets Finansudvalg skal have godkendt overdragelsen ved et aktstykke, således at der foreligger tilstrækkelig bevillingsmæssig hjemmel til at gennemføre overdragelsen.

4.1.4 *Anbefaling*

Valg af overdragelsesmodel 1 (apportindskud af Klasselotteriet i Danske Spil mod udstedelse af aktier i Danske Spil) har den fordel, at der gøres endeligt op med de værdier, der indgår i Danske Spil (værdien af Klasselotteriet) ved selve overdragelsen, hvilket ikke gør sig gældende ved valg af overdragelsesmodel 2 (overdragelse af aktier i Klasselotteriet til Danske Spil på kredit). I sidstnævnte model vil Danske Spil således skulle servicere (afdrage og forrente) et lån til staten med henblik på, at staten på sigt vederlægges for værdien af Klasselotteriet.

På det foreliggende grundlag anbefaler vi, at overdragelsesmodel 1 anvendes.

4.2 **Opretholdelse af Klasselotteriet som selvstændigt selskab**

Som det fremgår af den politiske aftale af juli måned, forstår vi, at der er et politisk ønske om, at Klasselotteriet bevares med selvstændig identitet, herunder brand, produkter og kunder indtil videre.

Henset til det politiske ønske anbefaler vi, at opretholdelsen af Klasselotteriet med selvstændig identitet sikres i forbindelse med overdragelsen. I afsnit 4.2.1 nedenfor følger en redegørelse for, hvorledes det i forbindelse med overdragelsen kan reguleres, at Klasselotteriet – i hvert fald i en periode – skal opretholdes med selvstændig identitet. Endelig følger i afsnit 4.2.2 vores anbefaling til regulering.

4.2.1 *Regulering*

Det vil af klarhedshensyn være naturligt og hensigtsmæssigt at regulere opretholdelsen af Klasselotteriet som selvstændigt selskab – i en periode – i de dokumenter, der udarbejdes/revideres i forbindelse med overdragelsen.

Dette skyldes, at det efter en overdragelse af Klasselotteriet til Danske Spil, rent selskabsretligt (dvs. uden regulering i overdragelsesdokumenterne m.v.) vil være et anliggende for bestyrelsen i Danske Spil som beslutningstager på generalforsamlingerne i Klasselotteriet og Danske Lotteri Spil at træffe beslutning om fusion af Klasselotteriet og Danske Lotteri Spil som datterselskaber til Danske Spil.

Det skyldes endvidere, at Danske Spil principielt risikerer at opnå en økonomisk fordel med statsmidler, hvis Danske Spil kan beslutte at opløse Klasselotteriet og træffer beslutning derom, jf. herved nærmere afsnit 6 (statsstøtte) nedenfor.

Dette gør sig gældende, uanset hvilken overdragelsesmodel, der vælges.

Reguleringen kan ske i ét/flere af følgende dokumenter:

- **Vedtægterne for Danske Spil A/S**

Af vedtægternes § 11, stk. 3, fremgår det, at en række beslutninger skal træffes af generalforsamlingen i Danske Spil, dvs. ejerne. Bestemmelsen er formuleret som følger:

”Beslutning om (i) selskabets opløsning, (ii) ændring af selskabets vedtægter, (iii) afhændelse af en væsentlig del af selskabets virksomhed, herunder af kapitalandele i de(t) selskab(er), hvorigennem virksomheden til enhver tid måtte blive udøvet, og (iv) optagelse af medejere i sidstnævnte selskab(er) træffes af generalforsamlingen med mindst 2/3 såvel af afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital samt kræver, at mindst 2/3 af aktiekapitalen er repræsenteret på den pågældende generalforsamling.”

Bestemmelsen kunne udvides således, at det tillige bliver et krav, at beslutning om fusion eller spaltning af datterselskaber samt likvidation eller opløsning af Klasselotteriet tillige bliver et generalforsamlingsanliggende. Det vil bevirke, at bestemmelsen formuleres som følger (tilføjelsen er af illustrative årsager fremhævet med **fed**):

*”Beslutning om (i) selskabets opløsning, (ii) ændring af selskabets vedtægter, (iii) afhændelse af en væsentlig del af selskabets virksomhed, herunder af kapitalandele i de(t) selskab(er), hvorigennem virksomheden til enhver tid måtte blive udøvet, (iv) optagelse af medejere i sidstnævnte selskab(er), **(v) fusion eller spaltning af selskab(er), hvorigennem virksomheden til enhver tid måtte blive udøvet, (vi) likvidation eller opløsning af Det Danske Klasselotteri A/S som udbyder af klasselotteri eller (vii) hel/delvis overdragelse af Det Danske Klasselotteri A/S’ aktiviteter som udbyder af klasselotteri til et andet selskab**, træffes af generalforsamlingen med mindst 2/3 såvel af afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital samt kræver, at mindst 2/3 af aktiekapitalen er repræsenteret på den pågældende generalforsamling.”*

- **Det strategiske ejerskabsdokument udarbejdet af Finansministeriet i relation til statens ejerskab i Danske Spil.**

I dokumentet vil det være naturligt at regulere samme forhold, som vil fremgå af vedtægterne, jf. ovenfor.

4.2.2 *Anbefaling*

Henset til at Danske Spil både er ejet af staten, DIF og DGI, og at Danske Spil har udtrykt ønske om, at der på et senere tidspunkt gennemføres en fusion mellem Klasselotteriet og Danske Lotteri Spil, er det af klarhedshensyn og for at sikre en tilstrækkelig implementering hos Danske Spil vores anbefaling, at reguleringen af, at Klasselotteriet opretholdes som selvstændigt selskab, sker i vedtægterne for Danske Spil.

5. LOVÆNDRINGER

5.1 Behov for lovændringer

Uanset hvilken overdragelsesmodel der anvendes, vil der være behov for at foretage ændringer i den lovregulering, som Danske Spil og Klasselotteriet er underlagt.

Danske Spil har i et oplæg dateret den 12. august 2021 foreslået en række lovændringer, der relaterer sig til placeringen af Klasselotteriet som et datterselskab til Danske Spil.

I **bilag 1A** og **bilag 1B** har vi forholdt os nærmere til Danske Spils forslag til lovændringer, idet vi har redegjort for de lovændringer, der efter vores vurdering er relevante og nødvendige at foretage, når der skal være mulighed for at overdrage Klasselotteriet til Danske Spil, hvorved Klasselotteriet fortsætter som selvstændig enhed og tilladelsesindehaver under Danske Spil, og det samtidig ikke ønskes, at Klasselotteriet figurerer med navns nævnelse i loven.

Bilaget er udarbejdet i to versioner: Bilag 1A, hvor vores forslag til lovændringer sammenholdes med Danske Spils forslag til lovændringer og de gældende lovbestemmelser og bilag 1B, hvor vores forslag til lovændringer alene sammenholdes med de gældende lovbestemmelser.

5.2 *Anbefaling*

Efter vores vurdering vil der være behov for at foretage enkelte ændringer i lov om spil (lbkg. nr. 1303 af 4. september 2020), således at disse ændringer træder i kraft senest på det tidspunkt, hvor overdragelsen skal gennemføres endeligt.

Øvrige lovændringer er knyttet til udlodning af overskud og udbytte fra lotteri og kan efter vores vurdering gennemføres på et senere tidspunkt, dog således at ændringerne skal gennemføres senest i marts måned 2022, hvor der ifølge den nugældende § 28 i lov om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri (lov nr. 1532 af 19. december 2017) skal foretages udlodning af øvrigt overskud fra Danske Spil. Der

henvises herved til, at dette overskud efter en overdragelse af Klasselotteriet og ændring af Klasselotteriets regnskabsår til kalenderåret vil indeholde overskud fra Klasselotteriet, hvilket skal reflekteres i lovgivningen.

6. STATSSTØTTE

Overdragelsen af Klasselotteriet til Danske Spil kan principielt indebære statsstøtte, hvis overdragelsen indebærer, at der med statsmidler ydes en økonomisk fordel til en konkurrenceudsat økonomisk aktivitet, jf. EUF-traktatens artikel 107, stk. 1.

På grund af de involverede selskabers særegne karakter, herunder deres økonomiske aktiviteter og de særlige udlodningsregler, og på grund af det statslige ejerskab af begge selskaber er den statsstøtteretlige analyse af transaktionen kompleks. Staten og statens virksomheder kan således efter fast praksis være både ydere og modtagere af statsstøtte. En fuldstændig analyse af transaktionen kræver derfor vores opfattelse, at enhver økonomisk værdi, som hver enkelt involveret økonomisk aktør yder eller modtager, identificeres og analyseres, herunder navnlig med henblik på at sikre, at der enten ikke sker nogen forrykkelse af økonomiske værdier til fordel for konkurrenceudsatte aktiviteter, eller at forrykkelsen sker på markedsvilkår. I dette afsnit opsummerer vi resultaterne af vores analyse i kort form:

Ved vurderingen af, om en transaktion som denne risikerer at indebære statsstøtte, skal det overvejes, om hver enkelt selvstændige økonomiske aktør (dvs. hver virksomhed, der kan anses for en særskilt økonomisk enhed, og som leverer tjenesteydelser eller varer på et marked mod vederlag) opnår en økonomisk fordel med statsmidler.

- Finansministeriet/staten som *ejer af Klasselotteriet* er ikke en virksomhed, der kan modtage statsstøtte. Der er derfor ingen risiko for, at overdragelsesvederlæggelsen, som staten modtager som ejer af Klasselotteriet, bliver statsstøtte, f.eks. hvis salget sker til en værdi over markedsprisen.
- *Klasselotteriet* er formentlig en virksomhed, og det kan efter vores opfattelse ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger udelukkes, at selskabet potentielt er i konkurrence med andre virksomheder, der tilbyder substituerbare ydelser – også selv om selve lotteriaktiviteten ikke er liberaliseret. Klasselotteriet opnår imidlertid ikke selv en økonomisk fordel i forbindelse med den påtænkte overdragelse. Klasselotteriet fortsætter således efter det oplyste indtil videre på uændrede vilkår og opnår ikke i forbindelse med overdragelsen yderligere særrettigheder eller andre fordele, udover sædvanlige og markedsmæssige synergifordele.
- *Danske Spil* risikerer principielt at opnå en økonomisk fordel med statsmidler, hvis Klasselotteriet samlet set overdrages fra staten til en værdi under markedsprisen. Imidlertid indebærer de

UDKAST

særlige bestemmelser i lov om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri og lov om Danske Spil, at Danske Spil hverken løbende i kraft af udlodninger eller i tilfælde af salg af Klasselotteriet vil opnå en økonomisk fordel som følge af overdragelsen, jf. ovenfor afsnit 4.1.1. Hertil kommer, at opløsning af Klasselotteriet ved gennemførelse af de i afsnit 4.2.1 anbefalede vedtægtsændringer vil være betinget af statens godkendelse, hvorefter Danske Spil ikke har mulighed for at opnå en økonomisk fordel ved at opløse Klasselotteriet. Under disse særlige omstændigheder vil Danske Spil således efter vores vurdering ikke opnå en økonomisk fordel, selv hvis overdragelsen sker til en værdi under markedsprisen. Sædvanlige synergieffekter som følge af overdragelsen må anses for at være sædvanlige markedsmæssige fordele af transaktionen for både køber og sælger, og disse effekter er derfor heller ikke en økonomisk fordel i statsstøtteretlig forstand.

- Selv hvis Danske Spil ikke selv opnår en økonomisk fordel i forbindelse med transaktionen, vil *Danske Spils ejere* principielt kunne modtage statsstøtte, hvis ejerne selv udfører konkurrenceudsatte økonomiske aktiviteter, og hvis de med overdragelsen opnår en økonomisk fordel, der overstiger almindelige markedsvilkår. Staten kan, som ejer af Danske Spil, ikke anses for at være en virksomhed, og der er allerede derfor ikke risiko for, at staten i kraft af denne ejerrolle opnår en statsstøtteretlig fordel ved transaktionen. DIF og DGI, der begge ejer en andel af Danske Spil, udfører en række aktiviteter, og visse af disse kan muligvis anses for at være økonomiske aktiviteter. Det bør derfor sikres, at disse to ejere ikke opnår en økonomisk fordel ved, at staten giver afkald på statsmidler til fordel for DIF og DGI. Imidlertid indebærer lov om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri og lov om Danske Spil set i sammenhæng med de i afsnit 4.2.1 anbefalede vedtægtsændringer, at Danske Spils ejere ikke opnår en økonomisk fordel hverken løbende eller i forbindelse med en eventuel opløsning af Klasselotteriet. Under disse særlige omstændigheder vil Danske Spils ejere ikke opnå en økonomisk fordel, selv hvis Klasselotteriet overdrages til en værdi under markedsprisen.
- Henset til Danske Spils og Klasselotteriets særlige karakter bør det endvidere overvejes, om den økonomiske balance i de særlige udlodningsregler forrykkes ved transaktionen, og om det risikerer at indebære ny statsstøtte til fordel for *modtagerne af udlodningerne*. Dette kunne principielt ske, hvis f.eks. transaktionen ændrer fordelingen af udlodninger til fordel for visse virksomheder. *[Konklusion - Afventer endelig vurdering af konsekvenserne af ændringen af regnskabsåret for Klasselotteriet.]*

[Sammenfattende er det vores vurdering, at begge de to ovennævnte overdragelsesmodeller kan gennemføres, uden at de indebærer statsstøtte. For begge modeller forudsætter dette, at der ikke med transaktionen tilføres nye økonomiske fordele til (a) Danske Spil, (b) DIF og/eller DGI, eller (c) til virksomheder, der modtager udlodninger fra Danske Spil eller Klasselotteriet. Disse forudsætninger er efter vores vurdering

UDKAST

opfyldt med de to overdragelsesmodeller, og således som transaktionen planlægges struktureret.] [Konklusion - Afventer endelig vurdering af konsekvenserne af ændringen af regnskabsåret for Klasselotteriet.]

For fuldstændighedens skyld bemærkes det, at i notat af 14. juli 2021 har Kromann Reumert vurderet, at overdragelsen med overvejende sandsynlighed ikke vil kunne anfægtes efter statsstøttere reglerne. I notatet fremhæves bl.a., at Danske Spil ikke ved transaktionen vil opnå en konkurrencefordel. I den forbindelse fremhæves det, at Klasselotteriets udbytte i henhold til udlodningsloven anvendes til almennyttige forhold, som heller ikke skaber en konkurrencefordel. Det fremhæves også, at der formentlig ikke er samhandelspåvirkning. Vi har ikke taget stilling til disse forhold, idet det, som det fremgår ovenfor, er vores vurdering, at transaktionen, når den analyseres fra alle økonomiske enheders perspektiv, ikke indebærer økonomiske fordele for nogen virksomheder og derfor ikke indebærer statsstøtte. Vi har således modsat Kromann Reumert ikke taget stilling til, om transaktionen potentielt påvirker konkurrencen og samhandelen, idet vi finder det mere usikkert at udtale os herom på grundlag af de oplysninger, vi har til rådighed. Uanset dette når vi dog samme konklusion som Kromann Reumert.